

**ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับความผูกพันของครูใน
โรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**
The relationship between teacher commitment and principal's academic administration in
schools monitored by the office Khon Kaen primary educational service area 1

สุภลักษณ์ สีตะวัน¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนเอกชน 2) เพื่อศึกษาความผูกพันของครู 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับความผูกพันของครูในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ครูในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประกันคุณภาพ ตามลำดับ

2. ความผูกพันของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความผูกพันสูงที่สุดคือความผูกพันต่อวิชาชีพ รองลงมาได้แก่ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน และด้านความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามลำดับ

3. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันของครูในโรงเรียนเอกชน ในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความผูกพันแต่ละด้าน ดังนี้ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หลักสูตรและการใช้หลักสูตร มีความสัมพันธ์กับ ความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหลักสูตรและการใช้หลักสูตรมีความสัมพันธ์ กับการจัดการเรียนการสอน ความผูกพันต่อโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อวิชาชีพ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร การรับรู้ความผูกพันของครู

¹ คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Abstract

The purposes of this research aimed to study the teacher in private schools monitored by Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 1 in the aspects of : 1) the principals' academic administration based teachers' opinion, 2) the teacher commitment, and 3) the relationship between academic administration and teacher commitment. The samples were 192 teachers form those schools. The research instrument for data collection was rating scale questionnaire and statistics used for data analysis were percentage, mean, and Pearson's product moment correlation coefficient (r). The findings indicated as follows:

1. Teachers perceived the academic administration in overall aspect and by item were at high levels. The highest item was the evaluation and followed by instruction management and quality assurance respectively.

2. The overall aspect and by item of the teacher commitment were at high levels .The highest item was professional commitment, followed by organization commitment and the commitment to the students' learning respectively.

3. The academic administration was positive relation with teacher commitment in overall aspect at a moderate level with the statistical significance at level .01. It found that the academic administration associated with the commitment as follow: academic administration associated with the commitment to the students' learning, the curriculum and curriculum implementing associated with the commitment to the students' learning. The relationship between curriculum component curriculum implementing associated with instruction management then organization associated with the professional commitment.

Keywords: academic administration, commitment

ความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 43 การบริหารและ การจัดการศึกษาของเอกชน จะต้องให้เป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับรัฐ มาตรา 45 ให้รัฐกำหนด

นโยบายและมาตรการที่ชัดเจนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษามาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาตามความมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้สถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาระดับพื้นฐานเป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วยผู้อำนวยการผู้รับใบอนุญาต ผู้แทน

ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชนผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและ คุณภาพการสอนของครู อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน เพราะโรงเรียนมีหน้าที่ให้ความรู้พื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี หวน พินธุพันธ์ (2549) ชี้ให้เห็นว่างานวิชาการเป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนา คนให้มีคุณภาพ การจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ จากบุคลากรทุกฝ่ายในองค์กร แม้องค์การจะมีนโยบาย โครงสร้างและกระบวนการบริหารดีแค่ไหน หากแต่ได้ทำตามหากบุคคลไม่ยอมให้ความร่วมมือแล้ว การปฏิบัติงานก็จะไม่สำเร็จได้ ดิน ปรัชญพฤทธ์(2534)

ครูเป็นผู้มีบทบาทมากในการจัดการศึกษา ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูพัฒนาการศึกษาประสบผลสำเร็จคือครูต้องมี ความผูกพันต่อโรงเรียน ความผูกพันต่อวิชาชีพ และความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานในโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ในปัจจุบันพบว่า การปฏิบัติงานของครูยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย อาจเนื่องมาจากครูยังขาดความผูกพันต่อโรงเรียนต่อวิชาชีพและต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หากโรงเรียนสามารถทำให้ครูมีความผูกพันต่อโรงเรียนในระดับสูงก็จะมี ความผูกพันต่อวิชาชีพและต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าครูมีความผูกพันต่อโรงเรียนต่ำ พฤติกรรมของครูที่แสดงออกมาอาจเป็นที่ไม่พึงประสงค์ ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ไม่กระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบ

หรือขอยกย้ายไปอยู่ที่อื่นก็จะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานทั้งหมด

จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่านักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ระหว่างปี2550- 2552 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน 5 วิชาหลัก ซึ่งประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา พบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแนวโน้มลดลงทุกวิชา ส่วนการประเมินผลสัมฤทธิ์ท้องถิ่น (Local assessment) ในปีการศึกษา 2551 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5และชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 คะแนนเฉลี่ยรวม ต่ำลงทุกชั้น กอปรกับบางโรงเรียนมีครูเข้าออก ซึ่งส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนทำให้ประสิทธิภาพของงานแต่ละงานไม่บรรลุผลเท่าที่ควร โดยเฉพาะด้านที่เกิดกับผู้เรียน ซึ่งปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์นักเรียนที่ต่ำกว่าเป้าหมายนั้น อาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น ขาดแคลนสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ครูสอนไม่ตรงกับวิชาเอก ครูรับภาระงานอื่นมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างเต็มที่ แต่สาเหตุหนึ่งน่าจะมาจากการที่ครูขาดความผูกพันต่อโรงเรียนต่อวิชาชีพและต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่ควรจะเป็น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนเอกชน

2. เพื่อศึกษาความผูกพันของครู ในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับความผูกพันของครู ในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดประชากรจาก ครู ในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำนวน 414 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางสุ่มของเครชีเมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 192 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน ได้แก่ 1)ขนาดใหญ่โรงเรียนที่มีนักเรียนเกิน 800 คนขึ้นไปจำนวน 4 โรง ประชากร 327 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 111 คน 2)ขนาดกลาง โรงเรียนที่มีนักเรียนเกิน300 - 800 คน จำนวน 5 โรง ประชากร126 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 58 คน 3)ขนาดเล็ก หมายถึงโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 300 คน จำนวน 5 โรง ได้กลุ่มตัวอย่าง 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

ของครอนบาค (Cranach's alpha confident) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชน เท่ากับ .88 และแบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันของครู ในโรงเรียนเอกชน เท่ากับ .82 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความผูกพันของครูมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีการของ Likert 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีการของ Likert 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือแนะนำตัว และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกำกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

3.2 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.4 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่า

ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้สถิติวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประกันคุณภาพ ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร และด้านนิเทศการสอน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

2. ครูในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 มีการรับรู้เกี่ยวกับความผูกพันของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการรับรู้เกี่ยวกับความผูกพันอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความผูกพันต่อวิชาชีพ รองลงมาคือความผูกพันต่อโรงเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ส่วนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันของครูในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.551$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับความผูกพันของครูในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบบางประเด็นที่นำไปสู่การอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนเอกชน ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการถือว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อตัวผู้เรียนและโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาให้ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ดังที่ อุทัย บุญประเสริฐ(2540) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา จะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลต่างมีอุดมการณ์และหลักการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) หรือสมศ. ทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษา ตรวจสอบของคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ อภิวันท์ นาเลาะห์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ของสถานศึกษาประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาขอนแก่นพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา ตันติวิสุทธิ (2546) ได้ศึกษาการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ผลสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพการจัดการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามขอบข่ายงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศภายใน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถาวร ศรีเกตุ (2551) เรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในภาพรวม ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อยู่ในระดับมาก

2. ความผูกพันของครู ในโรงเรียนเอกชนในการกำกับของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องจากนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ทำให้ครูทุกคนมีความภาคภูมิใจที่ได้ประกอบวิชาชีพครู มีความเต็มใจเสียสละและทุ่มเทในการสอนใช้ความรู้ที่มีอยู่ในการปฏิบัติการสอนโดยไม่คำนึงถึงความ

ยากลำบาก สำหรับครูในโรงเรียนเอกชนจะมีความแตกต่างในด้านความมั่นคงในหน้าที่การงานและด้านสวัสดิการต่าง ๆ แต่ครูก็เต็มใจพยายามทำงานให้ประสบผลสำเร็จ แสวงหาเทคนิควิธีการสอน พัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในกิจกรรมการสอน จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับฐิตพัฒน์ สตางค์จันทร์(2552)ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันของครู กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าความผูกพันของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีความผูกพันมากที่สุดคือ ความผูกพันต่อวิชาชีพ รองลงมาได้แก่ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน และด้านความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามลำดับ และยังสอดคล้องกับสำเนียง วิลามาต (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่องบรรยากาศโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ระดับความผูกพันของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมทั้งในภาพรวมและจำแนกตามขนาดของโรงเรียน อยู่ในระดับมากส่วนบรรยากาศ ด้านมิติการสนับสนุนมีผลทางบวกกับความผูกพัน ส่วนมิติไม่ให้ความร่วมมือมีผลทางลบกับความผูกพัน เช่นเดียวกับ สิริพงศ์ นวสกุลธนนท์ (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ระดับความรู้สึกของครูต่อลักษณะงาน และประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความผูกพันต่อวิชาชีพ เพราะครูคิดว่าอาชีพครูเป็น

อาชีพที่มีเกียรติ มีความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพและคิดว่าเหมาะสมแล้วที่เลือกประกอบวิชาชีพครู จึงทำให้ครูทุ่มเทให้กับการทำงานในอาชีพอย่างเต็มที่ทำให้ครูรักและผูกพันในวิชาชีพของตน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ มาสโลว์(Maslow's theory of need อ้างถึงในจิตพัฒน สดงคัจฉ์(2552) ที่พบว่ามนุษย์มีความต้องการเป็นไปตามลำดับขั้น โดยในขั้นที่ 4 นั้นมนุษย์มีความต้องการมีชื่อเสียง ตำแหน่งฐานะ ความเด่นดัง (Esteem or status need) การชื่นชมยอมรับจากผู้อื่น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไอเซนเบิร์ก (Eisenberger et al., 1999 อ้างถึงในเกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ , 2551) ที่ทำการศึกษาเรื่องการสนับสนุนจากองค์กรและความผูกพันของพนักงาน โดยทำการศึกษาจากบุคคลอาชีพต่างๆ 6 อาชีพ คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย เสมียน พนักงานผลิตรายชั่วโมง ตัวแทนประกันภัย และตำรวจพบว่า รายได้ ผลตอบแทน ความก้าวหน้าในอาชีพ ความมั่นคง และการสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร

แต่ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมีระดับการรับรู้ความผูกพันมีค่าน้อยที่สุด นั่นอาจเป็นเพราะว่าครูโรงเรียนเอกชน ยังไม่ได้ทำการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน ขาดการเอาใจใส่กับนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการเรียน และ ยังไม่ได้ใช้เวลาว่างสอนเสริม หรือจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งในห้องเรียนนอกห้องเรียน ขาดการติดตามช่วยเหลือในด้านการเรียนของ ผู้เรียนอย่างเต็มที่หากครูใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนและในวันหยุดราชการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน พบผู้ปกครองเพื่อรับทราบพฤติกรรมความเป็นอยู่ของนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้านซึ่งเป็นข้อมูลที่แท้จริง แล้วร่วมมือกันแก้ไขปัญหา

ที่พบโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งเมื่อพบว่านักเรียนที่รับผิดชอบอยู่มีปัญหาทางด้านการเรียนและครูทำการสอนซ่อมเสริม ใกล้ชิดและให้ความรักและเข้าใจยอมรับความแตกต่างระหว่างผู้เรียนว่ามีศักยภาพในการเรียนรู้ต่างกัน นักเรียนย่อมเรียนรู้ด้วยความสุข ส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงตามมาอย่างไรก็ตาม ยังมีข้อค้นพบที่น่าสนใจคือข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนและวันหยุดราชการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่เป็นประจำ ทั้งนี้เนื่องจากมาจาก โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนเอกชนส่วนมากจะมาจากต่างหมู่บ้านหรือต่างอำเภอกระจัดกระจาย ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนรัฐบาลที่โรงเรียนตั้งอยู่ในหมู่บ้าน จึงทำให้ครูโรงเรียนเอกชนไม่สามารถออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่เป็นประจำได้ และยังมีสาเหตุหลายประการเช่น ครูที่ปรึกษาต้องมีภาระหน้าที่สอนในวิชาหลักเช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ทำให้ต้องใช้เวลาในการวางแผนการสอน เตรียมการสอน ตรวจสอบผลงานของนักเรียน ต้องประชุมเตรียมวางแผนในกิจกรรม ของโรงเรียนและเข้าประชุมประจำสัปดาห์ เตรียมการแข่งขันทักษะทางวิชาการระดับศูนย์ประสานงาน ระดับเขตพื้นที่ วันเสาร์ - วันอาทิตย์ต้องเข้ารับการอบรมของหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่จัดขึ้น เตรียมค่ายพักแรมเตรียมงานประจำปีของโรงเรียน และนำนักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อีกทั้งยังจัดทำคะแนนประจำสาระและสมุดประจำชั้น ที่ต้องกรอกข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน นี่จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนและวันหยุดราชการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนมีค่าน้อยที่สุด

3. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกสูงที่สุดกับความผูกพันต่อการ

เรียนรู้ของผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อภิปรายได้ว่า โรงเรียนเอกชนเป็นทางผ่านสำหรับครูที่เข้ามาทำงาน เพื่อรอสอบบรรจุเป็นข้าราชการหรือตำแหน่งงานอื่นก็ตาม เมื่อผู้บริหารควบคุมดูแลจัดครูสอนตามวุฒิหรือความถนัด ส่งเสริมครูให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมครูเข้ารับการอบรม เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย จัดหาคู่มือเอกสารให้ครูได้ศึกษา เข้าตรวจเยี่ยมห้องเรียนขณะสอน ย่อมเพิ่มความมั่นใจในการสอนของครู มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้ครูมีความผูกพัน มีความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อมีข้อมูลของผู้เรียนที่มีศักยภาพการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ติดตามผลการเรียนรายบุคคลเพื่อช่วยเหลือในเรื่องการเรียนด้วยการจัดสอนเสริมหลังเลิกเรียนหรือในเวลาว่าง ไม่รู้สึกท้อแท้ต่อสภาพและปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน พร้อมทั้งทำการวัดและประเมินผลจากตามสภาพจริง เมื่อทราบผลการประเมินแล้ว นำข้อมูลมาพัฒนานักเรียนหรือแก้ไขได้อย่างถูกต้องโดยการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของอรุณี มั่นทัพ (2543) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับความผูกพันต่อ องค์กรของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการศึกษาพบว่า การ 1) บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความผูกพันต่อ องค์กรของครูอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็น ของครูที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มากไม่แตกต่างกัน 3) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียน

ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน 4) ความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย และ ประสบการณ์มาก แตกต่าง กัน 5) ความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกัน 6) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กับ ความผูกพัน ต่อ องค์กรของครู มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก สอดคล้องกับ คัชแมน (Kushman ,1992) ที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างโรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนสำหรับเด็กอายุ 11-14 ปี ในแถบชานเมือง จำนวน 63 โรงเรียน เพื่อหาความผูกพันในองค์กรและความผูกพันของครูต่อการเรียนของนักเรียน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันของครูต่อการเรียนของเด็ก กับความสำเร็จทางวิชาการของเด็กมีความสัมพันธ์เป็นบวก

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความผูกพันของครูในโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 โดยมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .01ซึ่งเป็นซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1.1 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับความผูกพันของครูในโรงเรียนเอกชนในกำกับของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต1 พบว่า ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรมีความสัมพันธ์ทางบวก สูงที่สุดกับความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น

ถ้าต้องการให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร บรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารควรมีแผนกลยุทธ์ กำหนดเป้าหมาย กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรและการใช้หลักสูตร นอกจากนั้น ควรมีการสร้างบรรยากาศหรือปัจจัยต่างๆ ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความผูกพันต่อโรงเรียน ต่อวิชาชีพ และต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น

1.1.2 จากการศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนในการกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพราะฉะนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมครูเข้ารับการอบรม และจัดหาคู่มือเอกสารการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูอย่างเพียงพอ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนทำวิจัยเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาในชั้นเรียน

1.1.3 จากการศึกษา พบว่า ความผูกพันของครูในโรงเรียนเอกชนในการกำกับของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือครูใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนและวันหยุดราชการ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่เป็นประจำ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้เข้มแข็ง โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาหรือครูพิเศษ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อจะได้ทราบสภาพปัญหาครอบครัวและปัญหาทางการเรียนตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง เพื่อจะได้ช่วยเรื่องการเรียนรู้และช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความ

สัมพันธ์ระหว่างความผูกพันของครูกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสะท้อนปัญหาความผูกพันของครูในโรงเรียนเอกชน

2.3 ควรศึกษา ปัจจัยเชิงสาเหตุของความผูกพันของครูที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545ก). **หลักสูตรการศึกษา**

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ.

จิตพัฒน์ สดางค์จันทร์.(2552).**ความสัมพันธ์**

ระหว่าง ความผูกพันของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2526).

การศึกษาเอกชนในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ทวน พินธุพันธ์. (2549). **นักบริหารมืออาชีพ.**

กรุงเทพ ฯ : ศูนย์การพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

อมรา เล็กเจิงสินธุ์. (2540). **หลักสูตรและการจัดการ**

มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : เอกสารและตำรา
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

อรุณี มั่นทัพ. (2543). **ความสัมพันธ์ระหว่างการ**

บริหารงานวิชาการกับความผูกพันขององค์การของ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา

12. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

อภิวันท์ นาเลาห์. (2545). **สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.**

อุทัย บุญประเสริฐ. (2532). **การวางแผนการศึกษา.**
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Kushman, J. W. (1992). The organizational dynamics of teacher workplace commitment: A study of urban elementary and middle schools. **Educational Administration Quarterly**. 28(1):5-42.